

Avdelningen för ekonomi och styrning
Björn Kullander
I samråd med
Avdelningen för utbildning och arbetsmarknad
Eva-Lena Arefäll
Avdelningen för vård och omsorg
Greger Bengtsson

Kulturdepartementet
10333 STOCKHOLM

Nästa steg? - Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet *Nästa steg? – Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)*. SKL begränsar sitt yttrande till de förslag som berör våra medlemmar.

SKL:s sammanfattande synpunkter

- SKL tillstyrker förslaget om att regeringen bör överväga att ge den nya jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att i sin verksamhet särskilt beakta de nationella minoriteternas situation.
- SKL tillstyrker förslaget om att minoritetslagen förtydligas så att det framgår att regeringen kan pröva frågan om utträde ur förvaltningsområde.
- SKL avstyrker förslaget om att det bör införas en skyldighet för samtliga kommuner och landsting att anta dokumenterade mål och riktlinjer för de minoritetspolitiska arbetet.
- SKL föreslår att regeringskansliet fortsätter att stödja utvecklingsarbete och utbildningsinsatser i kommuner, landsting och regioner.
- SKL avstyrker författningsförslaget när det gäller att informera (paragraf 3) eftersom den nuvarande lydelsen om att informera på lämpligt sätt ger ett nödvändigt utrymme för lokal anpassning.
- SKL tillstyrker förslaget om att i minoritetslagen förtydliga att samråd innebär en strukturerad dialog mellan myndigheter och de nationella minoriteterna i syfte att de nationella minoriteternas behov och synpunkter ska kunna beaktas i beslutsfattandet.
- SKL avstyrker den del av förslaget som handlar om att inrätta en särskild myndighet för uppdraget att följa upp, främja, och samordna minoritetspolitiken.
- SKL tillstyrker den del av förslaget som handlar om att överväga behovet av utökade resurser för uppföljning och samordning samt att särskilt tydliggöra ansvaret för att främja minoritetspolitikens efterlevnad i hela landet.
- SKL tillstyrker förslaget att regeringen ger Skolverket i uppdrag att, i samråd med berörda myndigheter och organisationer, ta fram stöd till förskolan när det gäller minoritetsspråk.
- SKL avstyrker förslaget att nuvarande reglering, som säger att det i förvaltningsområdena ska erbjudas plats i förskola där ”hela eller delar” av

verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk, ersätts med ”hela eller en väsentlig del” av verksamheten.

- SKL avstyrker förslaget till att kommuner inom förvaltningsområdena ska erbjuda plats i förskola där verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk inom fyra månader från att vårdnadshavarna anmält önskemål.
- SKL avstyrker förslaget att kommuner i förvaltningsområdena ska fråga alla vårdnadshavare som ansöker om plats i förskola om de vill ha plats där verksamheten bedrivs på de aktuella minoritetsspråken.
- SKL avstyrker förslaget att i skollagen lägga in bestämmelser om skyldigheten att erbjuda verksamhet (förskola, pedagogisk omsorg och det som i dagligt tal kallas ”nattis”) på minoritetsspråk. Det behövs dock ett aktivt arbete på nationell nivå med att säkerställa att olika speciallagstiftningar samverkar för att uppnå syftet med respektive lagstiftning.
- SKL avstyrker förslaget att nuvarande reglering, som säger att det i förvaltningsområdena ska erbjudas plats inom äldreomsorgen där ”hela eller delar” av verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk, ersätts med ”hela eller en väsentlig del” av verksamheten.
- SKL avstyrker förslagen om att utöka informationsskyldigheten angående äldreomsorg på minoritetsspråk.
- SKL avstyrker förslaget att i socialtjänstlagen lägga in bestämmelser om skyldigheten att erbjuda verksamhet på minoritetsspråk. Det behövs dock ett aktivt arbete på nationell nivå med att säkerställa att olika speciallagstiftningar samverkar för att uppnå syftet med respektive lagstiftning.
- SKL tillstyrker förslaget om att regeringen bör ge uppföljningsmyndigheten ett övergripande ansvar för att följa och informera om utbudet av utbildningar och andra möjligheter till kompetensutveckling.
- SKL tillstyrker förslaget att regeringen bör se över möjligheterna att utveckla uppdragsutbildningar och kunna kombinera vissa yrkesexamina med studier i minoritetsspråk.
- SKL tillstyrker förslaget att ställa krav på kunskap om nationella minoriteters hälsosituation och behov i vårdutbildningar på högskolenivå.
- SKL avstyrker förslaget om att i t.ex. patientlagen särskilt fokusera på nationella minoriteter, eftersom det i denna lag redan är reglerat att information till patienter ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar.
- SKL tillstyrker förslaget om att lämpliga myndigheter följer utvecklingen inom hälso- och sjukvårdsområdet och gör insatser för att sprida goda exempel.
- SKL anser att det krävs en fördjupad konsekvensanalys och troligen ett högre belopp för att säkerställa finansieringsprincipen för förslagen som rör stärkt grundskydd. Motsvarande förhållande gäller för kommunerna, landstingen och regionerna inom förvaltningsområdena.

Allmänna synpunkter

SKL delar utredningens bedömning om att kommuner, landsting och regioner har stor betydelse för minoritetspolitikens genomslag. SKL delar också utredningens bedömning av att arbetet med att förverkliga grundskyddet behöver förbättras. Samtidigt kan SKL i likhet med utredningen konstatera att det minoritetspolitiska arbetet fungerat förhållandevis väl i förvaltningsområdena och att intresset för att ingå i ett förvaltningsområde varit mycket stort bland kommunerna. Det är därför viktigt att säkerställa att de kommuner som redan har ansökt eller kommer att ansöka till ett förvaltningsområde får möjlighet att ansluta sig. SKL föreslår också att regeringen istället för ökad detaljstyrning bör stödja ett fortsatt utvecklingsarbete i kommuner, landsting och regioner. Det gäller också för de förslag som rör förskola och äldreomsorg. Inom de sektorerna har flera kommuner svårigheter att rekrytera utbildad personal vilket gör det än svårare att rekrytera utbildad personal som också behärskar minoritetsspråken. SKL välkomnar därför de förslag som handlar om att stärka aktuella högskoleutbildningar och erbjuda fortbildningar med mera så att personalsituationen på sikt kan förbättras. SKL välkomnar också de förslag som handlar om att minoritetspolitiken i större utsträckning behöver samordnas med arbetet för andra frågor som rör mänskliga rättigheter och demokrati.

3. Överblick och övergripande bedömningar

Behov av mer kunskap om eventuella skillnader mellan könen (avser förslaget under 3.7)

SKL anser att jämställdhetsperspektivet måste genomsyra minoritetspolitiken och delar också utredningens bedömning om att de minoritetspolitiska frågorna i större utsträckning behöver samordnas med arbetet med andra frågor som rör mänskliga rättigheter och demokrati.

- SKL tillstyrker förslaget om att regeringen bör överväga att ge den nya jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att i sin verksamhet särskilt beakta de nationella minoriteternas situation.

4. Utvärdering av minoritetslagstiftningen

Reglera in- och utträde i förvaltningsområde (avser förslaget under 4.1.2)

Det har inte varit aktuellt för någon kommun, landsting eller region att lämna ett förvaltningsområde efter en frivillig ansökan. Det är dock bra att den möjligheten regleras enligt utredningens förslag. Med tanke på att kommunen ingått frivilligt och att ansökan ofta inlämnats efter samråd med den aktuella minoritetsgruppen är det också rimligt att det krävs synnerliga skäl för att beviljas utträde ur ett förvaltningsområde.

- SKL tillstyrker förslaget om att minoritetslagen förtydligas så att det framgår att regeringen kan pröva frågan om utträde ur förvaltningsområde.

Stärk medvetenhet om minoritetspolitiken genom utvecklingsarbete och utbildningsinsatser (avser förslaget under 4.2.2.)

SKL delar utredningens bedömning om att förverkligandet av de grundläggande rättigheterna som alla de fem nationella minoriteterna ska tillförsäkras behöver få ett bättre genomslag. Utredningens förslag handlar dock om att styra kommunerna genom att alla kommuner ska anta dokumenterade minoritetspolitiska mål och riktlinjer som ska följas upp och därtill lämnas in till den myndighet som ansvarar för uppföljningen av minoritetspolitiken. SKL menar att en alltför detaljerad styrning från statens sida minskar handlingsutrymmet för att göra de insatser som är mest lämpade inom respektive kommun, landsting eller region.

SKL anser att regeringen istället kan styra genom att slå fast nationella mål och stimulera till utvecklingsarbete. SKL har goda erfarenheter av att driva utvecklingsarbete tillsammans med kommuner, landsting och regioner inom andra områden. SKL och regeringen har till exempel haft överenskommelser om mänskliga rättigheter, jämställdhet och barnets rättigheter som alla givit goda resultat.

- SKL avstyrker förslaget om att det bör införas en skyldighet för samtliga kommuner och landsting att anta dokumenterade mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet.
- SKL föreslår att regeringskansliet fortsätter att stödja utvecklingsarbete och utbildningsinsatser i kommuner, landsting och regioner.

Förbättra informationsmöjligheterna inom nuvarande lagstiftning (avser författningsförslaget under 4.2.3, paragraf 4)

SKL delar utredningens bedömning om att kommuner, landsting och regioner har en väsentlig betydelse för minoritetspolitikens genomslag, då de har stor kontakt med allmänheten och då deras verksamhet bedrivs nära medborgarna. Det är därför rimligt att kommuner, landsting och regioner har ett informationsansvar och att informationen kan anpassas till de lokala och regionala förutsättningarna. Den nuvarande lagstiftningen tillgodoser nödvändigt utrymme för lokal anpassning. Den grundläggande informationen är samtidigt den samma för hela landet och kan tas fram på nationell nivå. Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget har under en längre tid tagit fram bra information som kommunerna och även SKL har kunnat hänvisa till och sprida.

- SKL avstyrker författningsförslaget när det gäller att informera (paragraf 3) eftersom den nuvarande lydelsen om att informera på lämpligt sätt ger ett nödvändigt utrymme för lokal anpassning.

Förtydliga vad det innebär att samråda (avser förslaget under 4.3.2.)

Flera kommuner har som utredningen beskriver efterfrågat tydligare riktlinjer om vad det innebär att samråda men också goda exempel på hur en kommun kan gå tillväga för att skapa ett fungerande samråd. Utredningens förslag är ett steg i rätt riktning men det som framför allt behövs är ett fortsatt utvecklingsarbete som leder fram till goda exempel för hur det kan gå till i praktiken. Inom ramen för SKL:s arbete kring medborgardialog och med stöd från regeringskansliet har SKL till exempel drivit ett utvecklingsarbete om romsk inkludering ”Medskapande dialog för romsk inkludering” tillsammans med ett antal kommuner. Det har lett fram till flera goda exempel som också har kunnat spridas i olika sammanhang. Sedan 2006 har över 200 kommuner, landsting och regioner varit med i SKL:s utvecklingsarbete om medborgardialog och SKL:s bedömer att det finns ett stort intresse av att ingå i liknande satsningar som rör samråd. SKL vill betona vikten av att samråd även kan ske på de nationella minoriteternas initiativ för att skapa förutsättningar för samråd på lika villkor.

- SKL tillstyrker förslaget om att i minoritetslagen förtydliga att samråd innebär en strukturerad dialog mellan myndigheter och de nationella minoriteterna i syfte att de nationella minoriteternas behov och synpunkter ska kunna beaktas i beslutsfattandet.

Utöka resurserna för uppföljning och samordning men inrätta inte en ny myndighet (avser förslagen under 5.2)

Utredningen föreslår att regeringen bör inrätta en ny myndighet för uppdraget att följa upp, främja och samordna minoritetspolitiken. Det främsta skälet är att de vill få till en nystart där utökade och mer samlade resurser ska stärka arbetet. SKL delar bedömningen om att kommuner, landsting och regioner behöver mer stöd i dessa frågor. Det har dock inte varit myndighetsstrukturen i sig som har varit problemet under de senaste åren utan myndigheternas möjligheter att driva främjande insatser och stödja lokalt och regionalt utvecklingsarbete. Med ökade resurser och ett förtydligt ansvar när det gäller det främjande arbetet bör samma resultat kunna uppnås även utan att en ny myndighet inrättas. Utredningen tar också upp att regeringen har gjort bedömningen att Sverige bör inrätta en nationell institution för mänskliga rättigheter. SKL ser det som ytterligare ett skäl till att inte skapa en ny myndighet för nationell minoritetspolitik. En nationell institution för mänskliga rättigheter kommer även följa upp minoritetspolitiken och ha den kompetens att tolka och tillämpa såväl svensk lagstiftning som internationella konventioner som utredningen också efterfrågar.

- SKL avstyrker den del av förslaget som handlar om att inrätta en särskild myndighet för uppdraget att följa upp, främja, och samordna minoritetspolitiken.

- SKL tillstyrker den del av förslaget som handlar om att överväga behovet av utökade resurser för uppföljning och samordning samt att särskilt tydliggöra ansvaret för att främja minoritetspolitikens efterlevnad i hela landet.

6. Förskola på minoritetsspråk m.m.

Gärna stöd till berörda kommuner (avser förslaget under 6.2)

SKL delar uppfattningen att det finns behov av stöd till förskolan när det gäller nationella minoritetsspråk och vi tillstyrker förslaget att regeringen ger Skolverket i uppdrag att, i samråd med berörda myndigheter och organisationer, ta fram sådant stöd.

- SKL tillstyrker förslaget att regeringen ger Skolverket i uppdrag att, i samråd med berörda myndigheter och organisationer, ta fram stöd till förskolan när det gäller minoritetsspråk.

Inte rimligt med en ambitionshöjning (avser förslagen under 6.3.2 och 6.3.4)

SKL avstyrker förslaget att nuvarande reglering, som säger att det i förvaltningsområdena ska erbjudas plats i förskola där ”hela eller delar” av verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk, ersätts med ”hela eller en väsentlig del” av verksamheten.

Som beskrivs i utredningen är det flera kommuner inom förvaltningsområdena som redan idag har svårt att erbjuda verksamhet på nationella minoritetsspråk, helt enkelt för att det inte går att hitta personal som behärskar de aktuella språken. Det är inte realistiskt att då ange en ambitionshöjning när det gäller i vilken omfattning som verksamhet ska erbjudas. Risker är att Skolverket, Skolinspektionen och andra berörda myndigheter kommer göra normerande uttorkningar av ”väsentlig del” som det inte finns praktiska förutsättningar att leva upp till i alla förvaltningsområden. Av motsvarande skäl avstyrker vi förslaget till att kommuner inom förvaltningsområdena ska erbjuda plats i förskola där verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk inom fyra månader från att vårdnadshavarna anmält önskemål. Det är inte rimligt med en sådan tidsfrist när det är långt ifrån givet att det finns personal som talar de aktuella språken att tillgå överhuvudtaget.

- SKL avstyrker förslaget att nuvarande reglering, som säger att det i förvaltningsområdena ska erbjudas plats i förskola där ”hela eller delar” av verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk, ersätts med ”hela eller en väsentlig del” av verksamheten.
- SKL avstyrker förslaget till att kommuner inom förvaltningsområdena ska erbjuda plats i förskola där verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk inom fyra månader från att vårdnadshavarna anmält önskemål.

Det måste beaktas att verksamhet som bedrivs på nationella minoritetsspråk kan kräva behandling av känsliga personuppgifter (avser förslaget under 6.3.3)

SKL avstyrker förslaget att kommuner i förvaltningsområdena ska fråga alla vårdnadshavare som ansöker om plats i förskola om de vill ha plats där verksamheten bedrivs på de aktuella minoritetsspråken. Vi förstår utredningens tanke med förslaget men befarar samtidigt att förslaget leder till en byråkratisering av rutinerna kring önskemål och placering i förskola som inte står i proportion till syftet med förslaget.

Som utredningen själv pekar på behöver det om förslaget införs framgå av kommunens ansökningsrutiner att det är frivilligt för vårdnadshavarna att svara på frågan om de önskar verksamhet på minoritetsspråk eller inte. I sammanhanget måste dock beaktas EU:s dataskyddsförordningen (dataskyddsförordningen) som träder i kraft under 2018. I betänkandet EU:s dataskyddsförordning och utbildningsområdet (SOU 2017:49) görs bedömningen att utrymmet för att använda den rättsliga grunden ”samtycke” för behandling av personuppgifter är mycket begränsad för myndigheter. Inte heller är samtycke en laglig grund för behandling av känsliga personuppgifter. Dataskyddsförordning innehåller ett förbud mot behandling av känsliga personuppgifter och SKL:s bedömning är vårdnadshavares önskemål om verksamhet på ett nationellt minoritetsspråk och kommunens bedrivande av sådan verksamhet kräver behandling av sådana uppgifter i form av uppgift om etnicitet. SKL bedömer vidare att det är tveksamt om de förslag till undantag från förbudet om behandling av känsliga personuppgifter som läggs fram i betänkandena EU:s dataskyddsförordning (SOU 2017:49) och utbildningsområdet samt Ny dataskyddslag (SOU 2017:39) möjliggör sådan behandling som förslaget om verksamhet på nationella minoritetsspråk kräver. Om förslaget införs behöver det därför säkerställas att behandling av dessa personuppgifter ingår i de undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter som föreslås med anledning av ikraftträdandet av dataskyddsförordningen. Detta berörs inte alls i betänkandet och behöver tas ställning till i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Utredningen berör inte heller vad som gäller för fristående huvudmän som själva hanterar sina ansökningar och placeringar och om tanken är att även de ska vara skyldiga att efterfråga om vårdnadshavarna önskar verksamhet på minoritetsspråk.

- SKL avstyrker förslaget att kommuner i förvaltningsområdena ska fråga alla vårdnadshavare som ansöker om plats i förskola om de vill ha plats där verksamheten bedrivs på de aktuella minoritetsspråken.

Hellre en hänvisning från skollagen till minoritetslagen än tvärtom (avser förslaget under 6.3.5)

SKL avstyrker förslaget att i skollagen lägga in bestämmelser om skyldigheten att erbjuda verksamhet (förskola, pedagogisk omsorg och det som i dagligt tal kallas ”nattis”) på minoritetsspråk. Ett skäl till detta är att skyldigheten inte vänder sig till

alla kommuner utan endast till de som ingår i förvaltningsområdena. Förbundets bedömning är att de kommunerna är väl medvetna om sina skyldigheter att erbjuda verksamhet enligt minoritetslagen. Det har inte heller ingått i direktiven till utredningen att föreslå ändringar i skollagen, utan uppdraget har varit att vid behov föreslå ändringar i just minoritetslagen. Bedöms det i den fortsatta beredningen av förslagen som nödvändigt att i skollagen belysa de särskilda skyldigheterna för kommunerna i förvaltningsområdena bör det snarare hanteras genom en upplysningsparagraf i skollagen med en hänvisning till minoritetslagen.

- SKL avstyrker förslaget att i skollagen lägga in bestämmelser om skyldigheten att erbjuda verksamhet (förskola, pedagogisk omsorg och det som i dagligt tal kallas "nattis") på minoritetsspråk. Det behövs dock ett aktivt arbete på nationell nivå med att säkerställa att olika speciallagstiftningar samverkar för att uppnå syftet med respektive lagstiftning.

7. Äldreomsorg på minoritetsspråk

Inte rimligt med en ambitionshöjning (avser förslaget under 7.3)

SKL avstyrker förslaget att nuvarande reglering, som säger att det i förvaltningsområdena ska erbjudas plats inom äldreomsorgen där "hela eller delar" av verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk, ersätts med "hela eller en väsentlig del" av verksamheten.

En stor del av de förvaltningsområdena är områden där rekrytering av utbildad personal är som svårast överhuvudtaget. Utredningen beskriver också att flera kommuner inom förvaltningsområdena redan idag har svårt att erbjuda verksamhet på nationella minoritetsspråk, helt enkelt för att det inte går att hitta personal som behärskar de aktuella språken. Att mot den bakgrunden utvidga skyldigheten till att stora delar av verksamheten ska ges på minoritetsspråk är inte realistiskt. Utredningen betonar också att äldreomsorg ska ges på minoritetsspråket inte bara vid enstaka tillfällen utan regelbundet, flera dagar i veckan. En stor del av äldreomsorgen sker inom hemtjänsten där knappt hälften av de som har hjälp enbart har enstaka besök (städning, inköp m.m.) vilket utredningen inte förhåller sig till.

- SKL avstyrker förslaget att nuvarande reglering, som säger att det i förvaltningsområdena ska erbjudas plats inom äldreomsorgen där "hela eller delar" av verksamheten bedrivs på nationellt minoritetsspråk, ersätts med "hela eller en väsentlig del" av verksamheten.

Information om äldreomsorg på vissa språk ingår redan i dagens bestämmelser (avser förslaget under 7.4)

Biståndsbedömaren föreslås få skyldighet att informera om äldreomsorg på vissa språk. Information om utbud av äldreomsorg inklusive möjligheter att få hjälp på sitt språk måste anses ingå i dagens bestämmelser. Det gäller också för de kommuner som inte

ingår i förvaltningsområdet. För de kommuner som inte ingår i ett förvaltningsområde är det dock bara aktuellt i de fall det finns personal som talar det aktuella minoritetsspråket. Mot den bakgrunden blir det ologiskt att utöka informationskyldigheten.

- SKL avstyrker förslagen om att utöka informationskyldigheten angående äldreomsorg på minoritetsspråk.

Hellre en hänvisning från socialtjänstlagen till minoritetslagen än tvärtom (avser förslaget under 7.5)

SKL avstyrker förslaget att i socialtjänstlagen lägga in bestämmelser om skyldigheten att erbjuda verksamhet på minoritetsspråk. Ett skäl till detta är att skyldigheten inte vänder sig till alla kommuner utan endast till de som ingår i förvaltningsområdena. SKL:s bedömning är att de kommunerna är väl medvetna om sina skyldigheter att erbjuda verksamhet enligt minoritetslagen. Det har inte heller ingått i direktiven till utredningen att föreslå ändringar i socialtjänstlagen, utan uppdraget har varit att vid behov föreslå ändringar i just minoritetslagen. Bedöms det i den fortsatta beredningen av förslagen som nödvändigt att i socialtjänstlagen belysa de särskilda skyldigheterna för kommunerna i förvaltningsområdena bör det snarare hanteras genom en upplysningsparagraf i socialtjänstlagen lagen med en hänvisning till minoritetslagen.

- SKL avstyrker förslaget att i socialtjänstlagen lägga in bestämmelser om skyldigheten att erbjuda verksamhet på minoritetsspråk. Det behövs dock ett aktivt arbete på nationell nivå med att säkerställa att olika speciallagstiftningar samverkar för att uppnå syftet med respektive lagstiftning.

8. Tillgång till personal med språk- och kulturkompetens

Insatser för att utbilda och rekrytera personal med språk- och kulturkompetens (avser förslagen under 8.2 och 8.2.2)

SKL delar utredningens bedömning om att personalbristen inom till exempel äldreomsorgen väntas öka kraftigt under överskådlig tid och att det är av stor vikt att omgående genomföra insatser på detta område. Som framgår av utredningen har också många kommuner själva tagit initiativ till språkkurser eller annan kompetensutveckling för sin personal. Staten är dock ansvarig för högre utbildning och måste säkerställa att utbildningar också involverar kunskaper om språk och kultur för respektive nationell minoritet. SKL delar utredningens bedömning om att regeringen bör se över möjligheterna att utveckla uppdragsutbildningar och kunna kombinera vissa yrkesexamina med studier i minoritetsspråk. Utredningen efterfrågar också ökad samverkan mellan kommuner för att komma tillrätta med personalbristen. För att underlätta en sådan samverkan behöver dock lagstiftningen kring avtalssamverkan ses över vilket SKL lyft i flera olika sammanhang.

- SKL tillstyrker förslaget om att regeringen bör ge uppföljningsmyndigheten ett övergripande ansvar för att följa och informera om utbudet av utbildningar och andra möjligheter till kompetensutveckling.
- SKL tillstyrker förslaget att regeringen bör se över möjligheterna att utveckla uppdragsutbildningar och kunna kombinera vissa yrkesexamina med studier i minoritetsspråk.

9. De nationella minoriteternas behov inom hälso- och sjukvård

Bra med ökad kunskap i vårdutbildningar och insatser för att stödja utvecklingsarbetet (avser förslagen under 9.3.1 och 9.3.3)

SKL välkomnar förslaget att ställa krav på kunskap om nationella minoriteters hälsosituation och behov i vårdutbildningar på högskolenivå. Förbundet ser emellertid inget behov av att i t.ex. patientlagen särskilt fokusera på nationella minoriteter, eftersom det i denna lag redan är reglerat att information till patienter ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar. SKL välkomnar också förslaget om att ge lämpliga myndigheter på hälso- och sjukvårdsområdet i uppdrag att följa hälsoutvecklingen och de nationella minoriteternas behov inom hälso- och sjukvården. SKL ser också mycket positivt på insatser som handlar om att sprida goda exempel och möjliggöra erfarenhetsutbyte.

- SKL tillstyrker förslaget att ställa krav på kunskap om nationella minoriteters hälsosituation och behov i vårdutbildningar på högskolenivå.
- SKL avstyrker förslaget om att i t.ex. patientlagen särskilt fokusera på nationella minoriteter, eftersom det i denna lag redan är reglerat att information till patienter ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar.
- SKL tillstyrker förslaget om att lämpliga myndigheter följer utvecklingen inom hälso- och sjukvårdsområdet och gör insatser för att sprida goda exempel.

12. Övriga frågor

Språk som diskrimineringsgrund (avser förslaget under 12.1)

Frågan om diskrimineringslagstiftningen ska utökas med fler diskrimineringsgrunder är ett ingripande förslag som kan få långtgående konsekvenser för olika verksamheter på lokal nivå. SKL vill betona att de konsekvenserna bör belysas grundligt vid en eventuell fortsatt utredning av denna fråga.

Dialog med Sveriges Kommuner och Landsting (avser bedömning under 12.8)

Utredningen skriver att regeringen bör lyfta frågan om efterlevnaden av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk i den återkommande dialogen med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). SKL välkomnar en fortsatt dialog kring frågor om nationella minoriteter och mänskliga rättigheter med regeringen.

13. Konsekvensbeskrivningar

Fördjupa konsekvensbeskrivningen (avser förslagen under 4.4 och 13)

Utredningen har flera förslag som innebär en ambitionshöjning som ska kompenseras enligt finansieringsprincipen. När det gäller stärkt grundskydd i samtliga kommuner föreslår utredaren 25 000 kr per år för att bland annat göra kartläggningar, anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och på begäran lämna in uppgift om dessa till uppföljningsmyndigheten. Tanken med denna detaljstyrning är också att det ska leda till betydligt fler insatser än de som i dag genomförs enligt nuvarande lagstiftning. Enligt finansieringsprincipen ska medlen fördelas enligt principen kronor per invånare vilket i detta fall motsvarar ca 70 öre per invånare. SKL anser att det krävs en fördjupad konsekvensanalys och troligen ett högre belopp för att säkerställa finansieringsprincipen. Motsvarande förhållande gäller för de kommuner, landsting och regioner som tillhör ett förvaltningsområde. De förslagen innebär också ambitionshöjningar men utredaren menar att de ska hanteras inom nuvarande statsbidrag. Det är inte rimligt.

- SKL anser att det krävs en fördjupad konsekvensanalys och troligen ett högre belopp för att säkerställa finansieringsprincipen för förslagen som rör stärkt grundskydd. Motsvarande förhållande gäller för kommunerna, landstingen och regionerna inom förvaltningsområdena.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande